

همگرایی و هم پوشانی توسعه پایدار و امنیت سیاسی و اجتماعی

دکتر مجید محمدی

دکتری علوم سیاسی و و رابط بین الملل

چکیده :

عناصر مهم امنیت و مدیریت آن مرکب از حوزه های جغرافیا و قدرت و سیاست می باشد. به عبارتی، متغیرها و عوامل جغرافیایی با متغیرها و عوامل قدرت و تدابیر بازیگران سیاسی در چارچوب اجزا سیستم با یکدیگر مشارکت و تعامل داشته، خروجی آن بقا و تامین بهینه نیازهای مالی و معنوی یا جسمی و روحی انسان از جمله خود امنیت است. بر این اساس، امنیت از مفهوم ژئوپلیتیکی برخوردار می گردد. مفهوم امنیت در مقیاس ملی دچار تحول شده است. در گذشته امنیت از منظر تهدید نظامی معنی دار بود که سر چشمه آن نیز خارج از مرزها دیده می شد و برای مقابله با آن ساز کار نظامی پیشنهاد می گردید. ولی امروزه امنیت ملی علاوه بر بعد نظامی، دارای ابعاد دیگری از جمله اقتصادی و زیست محیطی می باشد و سرچشمه و منبع تولید نیز خارج از مرزها و داخل مرزها دیده می شود و راه کار مقابله با آن نیز به صورت ترکیبی پیشنهاد می گردد. از سویی برخی امنیت را مفهومی ادراکی و ذهنی از سوی سیاست مداران کشور می دانند که بر اساس عوامل تهدید و میزان اهمیت آنها و همچنین سطح ارزش منافع تهدید شده و نیز میزان توانایی ملی برای واکنش مناسب در برابر تهدید مزبور شکل می گیرد. امنیت ملی متاثر از عوامل مختلفی است که خاستگاه آنها سه حوزه جغرافیا، سیاست و قدرت می باشد. عوامل تولید کننده یا برعکس تهدید کننده امنیت عمدتاً عبارت است از: روحیه نیروهای ارتش، سطح علمی و نبوغ دانشمندان و ویژگی های رهبران سیاسی، مشخصات و موقعیت ژئوپلیتیکی و جغرافیایی کشورهای قدرت اقتصادی، استقلال یا وابستگی کشور به خارج از مرزها، وضع جمعیتی کشور و کشورهای همسایه، میزان ثبات سیاسی و اجتماعی، تکنولوژی و وضع نیروهای نظامی رقبا و دشمنان کشور و وضعیت دیپلماسی، سیاست جهانی در خصوص مدیریت و خلع سلاح، سازه های امنیت جمعی، وضعیت توازن قوی و استراتژی ملی

کلمات کلیدی : امنیت ، توسعه پایدار ، قدرت سیاسی ، ثبات اجتماعی